

სკოლამდელი აღზრდის ცენტრი ბავშვთა დაცვის საერთაშორისო დღეს ულოცავს ყველა პატახას. ნათელი და ნახმატებული მომავალი გქონოდეთ.

თქვენ ჩვენი ქვეყნის ხვალის დღე ხართ. ჩვენს სამშობლოს ყველაზე მეტად სჭიხდება თქვენი ნიჭიერება და ნახმატება.

ბაკა ჭყონია

ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის სკოლამდელი აღზრდის ცენტრის დირექტორი

ძვირფასო ბავშვებო, მოგესალმებით და გილოცავთ თქვენს მზის სხივებით გაცისხივებულ დღესასწაულს, გისუხვებთ, გუცხოვხოთ ღაღად და ბედნიერად ისეთ მომავალ საქა-ხთველში, სადაც ბოლომდე შეიგიძ-ნობთ ამქვეყნიუხ ჰაიმონიას.

ლელა შარაშენიძე

ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის სამუსიკო სკოლის დირექტორი

ჩვენო პატახებო, საუკეთესო სუხივებით ვუხითებთ თქვენს დღესასწაულს, იყავით ყახგები და სასწაულები. გახსოვდეთ, ჩვენ თქვენთვის ვქმნით ბედნიუხ ბავშვუხ თუახადუხ სამყახოს. მადე შევხვდებით.

ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის თოჯინაბუის თეატრი.

ა ღ ი ო ნ ი

უძველესი გაზეთი უახლესი ინფორმაციებით!

გაზეთი გამოსვლის
1931 წლის 5 იანვრიდან

ს ა ზ ო გ ა დ ო ე ბ რ ი ვ - პ ო ლ ი ტ ი კ უ რ ი გა ზ ე თ ი .
ყოველკვირეული გამოსვლა. № 22 (10315) 3 ოგონი, 2019 წ. შასი 60 თეთრი.

ბავშვთა სამეურნალო ცენტრი ულოცავს ყველა პატარას ბავშვთა დაცვის საერთაშორისო დღეს!

მუსუბრებო ჯანმრთელობას, ბედნიერ ბავშვობას,

წარმატებებს მომავალ ცხოვრებაში.

თქვენი ცოდნა და განათლება

ყოველიყოს თქვენი ბედნიერი ცხოვრების

საწინდარი.

**„ენერგო-პრო ჯორჯიას“
ოზურგეთის სერვისცენტრი**

**გილოცავთ ბავშვთა
დაცვის საერთაშორისო
დღეს!**

ბინეზაც გამოსატვის თავისუფლების მაღალი სტანდარტის მაჩვენებელია (!)

ალიონი. გასულ ხუთშაბათს ოზურგეთში საქართველოს სახალხო დამცველი ნინო ლომჯარია იმყოფებოდა. იგი ოზურგეთის ცენტრალურ ბიბლიოთეკაში სხვადასხვა სკოლის უფროსკლასელებს, არასამთავრობო ორგანიზაციების და მედიის წარმომადგენლებს შეხვდა.

შეხვედრის თემა ადამიანის უფლებების დაცვის საკითხები და სახალხო დამცველის კომპეტენციაში მყოფი სხვა თემების გაცნობა იყო. ისაუბრეს ქალთა მიმართ ძალადობის მაღალ მაჩვენებელზე, შშმ პირების მდგომარეობაზე, სკოლის ასაკის ბავშვების სეზონურ შრომით მიგრაციაზე მეზობელ სახელმწიფოში, ეკოლოგიის საკითხებზე. სახალხო დამცველმა არაერთ კითხვას გასცა პასუხი.

გამოსატვის თავისუფლების თემით დაინტერესდა ქ. ოზურგეთის №2 საჯარო სკოლის მე-12 კლასის მოსწავლე **ჯუმბერ დუნდუა**, რომელმაც ზოგიერთ საინფორმაციო საშუალებებში ამ ბოლო დროს ბილწსიტყვაობის მოჭარბებაზე დასვა კითხვა..

ნინო ლომჯარია: -ეს პირველ რიგში მედიათეიკის თემაა, რაც არის თვითრეგულირების დარგის საკითხი. ჩვენთან არის გამოხატვის თავისუფლების მაღალი სტანდარტები. ვერავინ ვერავის ეტყვის, როგორ გამოხატოს თავისი თავი, როგორი ფორმით თქვას. რა თქმა უნდა, არ-

სებობს მკაცრი სტანდარტები სახელმწიფო ორგანოებისთვის და იქ დასაქმებული პირებისთვის, რაც სახელმწიფო სამსახურის კოდექსით და ეთიკის სტანდარტებით რეგულირდება. მაგალითად, საჯარო მოხელემ არ შეიძლება გამოიყენოს სიძულვილის შემცველი ენა ეთნიკური წარმოშობის, რელიგიური მრწამსის ან პოლიტიკური შეხედულების ადამიანების მიმართ. ეს შიდა სტანდარტებით რეგულირდება, მაგრამ, როცა ტელევიზიაში არასაჯარო, საჯარო პირი ან თანამდებობის პირი გამოხატავს რაიმეს მიუღებელი ფორმით, მათ შორის ჩვენთვის იყოს აღმაშფოთებელი და შეურაცმყოფელიც კი, ეს არის საკითხი, რომელსაც

ჩვენი კონსტიტუციით, საკონსტიტუციო სასამართლოს პრაქტიკით იცავს ჩვენი კანონმდებლობა. რაც არ უნდა მიუღებელი იყოს, ადამიანის გამოხატვის ფორმა, თუკი ის არ გადადის მუქარაში, ისეთ მუქარაში, რაც რეალურად საფრთხეს წარმოადგენს, ახალისებს დისკრიმინაციას და ქმნის რეალურ საფრთხეს, რომ რომელიღაც ჯგუფი დაექვემდებაროს რეალურ ჩაგვრას ან ძალადობას. დანარჩენ შემთხვევაში გამოხატვის თავისუფლება, პირველ რიგში, იცავს იმ აზრს, რაც სხვებისთვის არის მიუღებელი. ის აზრი, რაც მისაღებია, ისედაც დაცულია.

რაც ჩვენთვის მიუღებელია, იმას ხომ არ კითხუ-

ლობთ. ბევრი რამ არ მომწონს..

ჯუმბერ დუნდუა: -სახალხო დამცველმა უნდა გამოასწოროს, რაც ხალხისთვის მიუღებელია, ჩემი აზრით, ისეთი გამონათქვამები, რაც „რუსთავი-2“-ზეა, იქ არის მუქარის შემცველიც..

ეკა რცხილაძე, სახალხო დამცველის მოადგილე: -მუქარა, როდესაც თქვენ ამბობთ, როცა მუქარის შემცველია, ჰყავს კონკრეტული ადრესატი. ის უნდა გრძობდეს რეალურ საფრთხეს ამ მუქარის გამო. უნდა იყოს რეალური აღთქმა და სახალხო დამცველი ვერ შეაფასებს კონკრეტული ბილწსიტყვაობა იქნება თუ ნების-

გაზეთი „ალიონი“ სარეკლამო მომსახურების ტარიფები

- მე-2 მთლიანი გვერდის (648 კვ.სმ) ღირებულება 120 ლარია;
  - მე-3-7 (თითოეული 810 კვ.სმ) მთლიანი გვერდებისა - 150-150 ლარი;
  - 1-ლი, ფერადი გვერდი მთლიანად (810 კვ. სმ) არ იყიდება, ნახევარი გვერდის (405 კვ. მ) ღირებულება 300 ლარია;
  - ბოლო, მე-8, ფერადი გვერდი მთლიანად 300 ლარი ღირს;
  - შიდა შავთეთრ გვერდებზე ფერადი ბეჭდვის შემთხვევაში გვერდის საფასური 50 ლარით იზრდება.
  - პოლიტიკური რეკლამის ღირებულება ორმაგია;
  - მილოცვა ფერად გვერდზე 32,40 კვ. მ-ზე, სურათით - 25 ლარი;
  - სამგლოვიარო განცხადება - სიტყვა 25 თეთრი, პლუს სურათი (5X6 სმ) - 2 ლარი;
  - გახსენება, ნეკროლოგი - სიტყვა 20 თეთრი, პლუს სურათი (5X6 სმ) - 2 ლარი;
- საკალო ფასი: 60 თეთრი, ხელმოწერა: ერთი თვით - 2,40 ლარი, სამი თვით - 7,20 ლარი, 6 თვით -14,40 ლარი, ერთი წლით - 29,60 ლარი.

გაზეთში გამოქვეყნებული მასალების შინაარსი შეიძლება არ ემთხვეოდეს რედაქციის თვალსაზრისს. ავტორები თვითონ არიან პასუხისმგებელი ინფორმაციის სიზუსტეზე. რედაქციაში აუდიონაწარმოები ინახება ორი კვირის განმავლობაში, ამ ვადის გასვლის შემდეგ პრეტენზიები აღარ მიიღება.

რედაქცია ავტორებისაგან არ მიიღებს სამ ხელნაწერ გვერდზე მეტ მასალას.

გამოქვეყნებული მასალების გადაბეჭდვა აკრძალულია რედაქციიდან ნებართვის გაცემის გარეშე.

სარეკლამო კომპანია
რედაქტორი
ნუგზარ ასათიანი
nugzarasatiani@rambler.ru
558 499100

საინფორმაციო სამსახურის
ხელმძღვანელი:
თემურ მარშანიშვილი
tem52@mail.ru
599 373515

კომპიუტერული უზრუნველყოფა
გიორგი გოგოლაძე
gia_77@mail.ru
551 576060

რედაქციის მისამართი: ქ. ოზურგეთი, გაბრიელ ებისკოპოსის ქ.№3
ტელ: 558 499 100 გაზეთი რეგისტრირებულია ოზურგეთის რაიონულ სასამართლოში 18. 11. 2004 №44/4-311
გაზეთი იბეჭდება გამოცემლობა „მერიდიანში“
მის: თბილისი, ვ. პაგრატიონის ქ. №77

დაინყეთ ყოველი ოჩმაბათი აციონზე
«ალიონი»

საეუზო უმჯობესი ჩაის ბადაშუაგების თანამედროვე ტექნოლოგიები

„GURIA BIO TEA COMPANY LTD“ - ის მფლობელი მინგ შანგ ჰუანგი, გურიაში სახელმწიფო რწმუნებულს ზურაბ ნასარაიას შეხვდა. შეხვედრაზე მხარეებმა, რეგიონში, სოფლის მეურნეობის მიმართული ინვესტიციების განხორციელებელ პროექტებზე ისაუბრეს და ურთიერთთანამშრომლობაზე შეთანხმდნენ.

„აღეს რწმუნებულს წარუდგინეს სამოქმედო გეგმა, რომელიც ითვალისწინებს კონკრეტულ ეტაპებს, თუ როგორ განხორციელდება გურული ჩაის თანამედროვე ტექნოლოგიებით გადამამუშავება. დაგეგმილია მიზნობრივი ტრენინგები, იმ მწარმოებლებისთვის, რომლებიც გამოთქვამენ სურვილს ჩაის გადამამუშავების კუთხით დაინერგონ ახალი ტექნოლოგიები. მიზანდასახულია გადაკუთხილი ზურაბ ნასარაიას მხარდაჭერისთვის და დარწმუნებული ვარ, ჩვენი შემდგომი თანამშრომლობა იქნება ნაყოფიერი“

„მხიარულმა სტარტებმა“ მხიარულად ჩაიარა

გაზაფხულის მიწურულს ოზურგეთის მესამე საბავშვო ბაღის ეზო ღამაზად მორთეს. ბავშვების მშობლების და საბავშვო ბაღის თანამშრომლების ძალისხმევით „მხიარული სტარტები“ მართლაც სასალისო და როგორც პატარებისთვის ასევე დიდებისთვისაც კარგი გასართობი გამოდგა.

თავდაპირველად ბაღის მენეჯერი, კესო ცეცხლაძე მიესალმა სტუმრებს. ბავშვებს წარმატება უსურვა ხოლო მშობლებს მადლობა გადაუხადა ღონისძიების ორგანიზებაში დახმარებისთვის. ამის შემდეგ „ჩიორებმა“ აიღეს სტარტი. სტუმრებს სახელმწიფო დროშითა და პიშით მიესალმნენ. ბავშვები ერთმანეთს სხვადასხვა სპორტულ აქტივობებში ეჯიბრებოდნენ. პატარებთან ერთად შეჯიბრში მშობლებიც მონაწილეობდნენ. თამაშების ბოლოს მონაწილეებს თასები და მედლები გადაეცათ. პატარებმა საფინალო სიმღერის ფონზე ცაში ბუმბუციც გაუშვეს. მხიარულ სტარტებს ააპ ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის სკოლაძელი აღზრდის ცენტრის დირექტორი, მკაცრეა ესტუმრებოდა. „ეს იყო ბავშვებზე ასაკობრივად ზუსტად მორგებული აქტივობა რომელიც როგორც ფიზიკური ასევე გონებრივი განვითარებისთვის არის მიმართული. მადლობა ბავშვებს და მათ არაჩვეულებრივ დედიკოსებს იმიტომ რომ ჩვენი სწავლების ხარისხის სტანდარტის ერთ-ერთი განმსაზღვრელი სწორედ მშობლების ჩართულობაა“ თქვა მან.

ღონისძიებას დაესწრო და ბავშვებს სიმბოლური საჩუქრები გადასცა პედაგოგთა და მეცნიერთა თავისუფალი პროფკავშირის ოზურგეთის რაიონული ორგანიზაციის ხელმძღვანელმა, როზა გოგუაძემ. „ბავშვებო, მშობლებო ძალიან ღამაში დღე გააჩუქეთ. ძალიან ღამაში იყავით. თუ ამ ასაკიდან არ დაიწყებთ ბავშვების ფიზიკური აღზრდა და გონებრივი განვითარება ბოლოს შედეგს ვერ მივიღებთ. ჩვენ დღეს დაეინახეთ რომ ამ ბაღში განსაკუთრებული ყურადღება ექცევა ფიზიკურ და გონებრივ განვითარებას“ თქვა მან.

ღონისძიებაში 4-5 წლიანთა ვეჯუფის 35 აღსაზრდელი მონაწილეობდა. ბავშვები ღონისძიებისთვის აღმზრდელმა სოფო ქარჩავამ, თეა ინჟიერელმა, სათუნა ლომაძემ, მეთოდისტი, ნარია ლომიძემ და მუსიკის მასწავლებელმა, ცირა დილიძემ მოამზადეს.

ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის დაბა ურეკში 450 მოსწავლეზე გათვლილი საჯარო სკოლის მშენებლობის პროექტი იწყება

სსიპ საქართველოს მუნიციპალური განვითარების ფონდმა 29 მაისს გამოაცხადა ელექტრონულ ტენდერი ოზურგეთის დაბა ურეკში 450 მოსწავლეზე გათვლილი საჯარო სკოლის მშენობის დეტალური პროექტის მომზადებისა და მის საფუძველზე სამშენებლო სამუშაოების სახელმწიფო შესყიდვაზე. შესყიდვის ობიექტის საჯარო ღირებულება შეადგენს 7,343,779 ლარს. სატენდერო წინადადების მიღების ვადა სრულდება 19 ივნისს.

კონფერენცია სახელმწიფო ენის ცოდნისა და ინტეგრაციის საკითხებზე

გურიაში სახელმწიფო რწმუნებული ზურაბ ნასარაია, კონფერენციას „სახელმწიფო ენა სამოქალაქო ინტეგრაციისა და ადამიანური კაპიტალის განვითარებისთვის საქართველოში“ დაესწრო.

ღონისძიება საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაციის, შერიგებისა და სამოქალაქო თანასწორობის საკითხებში სახელმწიფო მინისტრის აპარატის, განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის სამინისტროსა და ზურაბ ჟვანიას სახელმწიფო ადმინისტრირების სკოლის ორგანიზებით გაიმართა, რომელიც საქართველოს პრეზიდენტმა სალომე ზურაბიშვილმა გახსნა.

პრეზიდენტის შემდეგ საზოგადოებას სახელმწიფო მინისტრი ქეთევან ციხელაშვილი, პარლამენტის განათლების, მეცნიერებისა და კულტურის კომიტეტის თავმჯდომარე მარიამ ჯაში, განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის მინისტრის მოადგილე ირინე აბულაძე და რელიგიის საკითხთა სახელმწიფო სააგენტოს თავმჯდომარე ზაზა ვამაყაძე მიესალმნენ.

კონფერენციის ფარგლებში, ზურაბ ჟვანიას სახელმწიფო ადმინისტრირების სკოლას, სახელმწიფო მინისტრის აპარატს, სახელმწიფო ენის დეპარტამენტსა და საქართველოს პარლამენტის ეროვნული ბიბლიოთეკას შორის ხელი მოეწერა ოთხმხრივი ურთიერთთანამშრომლობის მემორანდუმს, რომლის მიზანაც ეროვნულ უმცირესობებში სახელმწიფო ენის პოპულარიზაციის მიზნით სასწავლო, საგანმანათლებლო და საინფორმაციო პროექტების განხორციელებაა.

ოზურგეთის თეატრი აღმოსავლეთ მკრრკის ტურნემან წარმატებული დაბრუნდა

როგორც ჩვენთვის ცნობილი გახდა, ოზურგეთის სახელმწიფო თეატრში მომდევნო კვირაში გაიმართება პრესკონფერენცია ორკვირიანი საგასტროლო ტურნეს შესახებ.

თეატრის ოფიციალური ვეის-ბუქეტერიდინ გაგრეცელებული ინფორმაციის თანახმად ბულგარელი დრამატურგის ანა პეროვას პიესა „კონცა“ ბულგარული რეჟისორის ნევენა მიტევასა და ოზურგეთის თეატრის დასისათვის ახალი წარმატებების მიზეზი გახდა - ქალაქ ვრაცაში სპექტაკლი ორი ნომინაციის გამარჯვებული გახდა - თანამედროვე ბულგარული დრამატურგიის საუკეთესო გადაწყვეტა და ქალის როლის საუკეთესო შესრულება.

ქალის როლის საუკეთესო შესრულების ნომინაცია დაიმსახურა მსახიობმა თამარ მდინარაძემ სპექტაკლში ბებოსა და გერმანელი ქალის როლებისათვის. თამარ მდინარაძემ იგივე ნომინაცია

იგივე როლებით ხერსონში „ტავრის მელპონენეს“ ფესტივალზეც მოიპოვა. ასევე, წარმატებული აღმოჩნდა თეატრის სამსახური ხელმძღვანელის, ხელოვნების დამსახურებული მოღვაწის, მარგარიტის პრემიის ლაურეატის, ოზურგეთის საკრებულოს დეპუტატის ვასო ჩიგოვიძის ინიციატივა გენიუს-ოზურგეთის მფლობელობის განახლება- განმტკიცების თაობაზე. ვრცელ ინფორმაციას გაზეთის შემდეგ ნომერში მოგაწვდით.

ბინეპაც ბაიონატვის თავისუფლების მაღალი სტანდარტის მაჩვენებელია (!)

მიერი გამოხატვის ფორმა. სახალხო დამცველი არის არა საგამომცემო, არამედ თანასწორობის ორგანო, რომელიც უყურებს კონკრეტული პირის, მათ შორის საჯარო პირების გამონათქვამებს, ახალისებენ თუ არა ისინი დისკრიმინაციას. დისკრიმინაციის წამახალისებლად რომ მივიჩნიოთ კონკრეტული გამოხატვაში, მკაცრი კატეგორიაა, მათ შორის საერთაშორისო, მაგრამ ერთი ამ ადამიანს უნდა ჰქონდეს

წვდომა საზოგადოებაზე და მეორე — მის მიერ გამოთქმული მოსაზრება უნდა იყოს წამქეზებელი კონკრეტული ჯგუფის...

ჯუმბერ ღუნდუა: — როგორ, მათ არ აქვთ მხარდაჭერა ნაციონალური მოძრაობიდან, როცა მათი ლიდერები ამას აკეთებენ?

ეკა რცხილაძე: — კონკრეტული მაგალითი გვითხარით...

ჯუმბერ ღუნდუა: — ვერ გავიმეორებ იმ სიტყვებს, რასაც იქ ამბობენ...

ეკა რცხილაძე: — შეურაცყოფელი სიტყვები შეიძლება გამოიყენონ, მაგრამ შეიძლება ის არ იყოს დისკრიმინაციის წამახალისებელი, რომელზეც რეაგირებას სახალხო დამცველის მანდატი ითვალისწინებს.

დარბაზიდან: — როცა საინფორმაციო საშუალების ლიდერი ბილწსიტყვაობს, ეს დისკრიმინაცია არ არის?

ნინო ლომჯვარია — საინფორმაციო საშუალება ეს კერძო ტელეკომპანიაა. თუ ნიკა გვარამია გაათავისუფლებს ჟურნალისტს სამსახურიდან, ვთქვათ მან კარგი პოსტი დაწერა „ქართულ ოცნებაზე“, თუ ჟურნალისტის პოლიტიკური შეხედულება განსხვავდება ნიკა გვარამიას შეხედულებისაგან და ამის გამო დაჩაგრავს თანამშრომელს და გაათავისუფლებს სამსახურიდან, ამას ჩვენ შევსწავლით და ეს იქნება ჩვენი მანდატი, მაგრამ თუ გვარამია ვინმეს შეაგინებს, ეს არ არის სახალხო დამცველის მანდატი. ამისთვის მოქალაქემ შიდა ეთიკის კომისიას ან საბჭოს უნდა მიმართოს, რომელიც სწავლობს ამ საკითხს.

ჩვენთან არაა ცენზურა, ეს ბედნიერებაა ნებისმიერი ქვეყნისთვის. შეიძლება საბჭოთა კავშირში არ ივინებოდნენ, მაგრამ გინების ტოლფასი იყო თავისუფალი აზრის გამოხატვა ტელევიზიის მეშვეობით.

ობატვა ტელევიზიის მეშვეობით.

მინდა ახალგაზრდებმა ამ თემის სხვა თვალთ შეხედონ, რადგან ჩვენ გვაქვს გამოხატვის ძალიან მაღალი სტანდარტი, თუმცა მეც არაერთხელ ვყოფილვარ უკიდურესად არაეთიკური გამონათქვამების ობიექტი, ჩემს შესახებ არაერთი ცუდი დაწერილა, მუქარის ობიექტი ვაგემხდარვარ, მაგრამ არ მიფიქრია ამის გამო ვიღაცა უნდა დასჯილიყო ან აეკრძალათ ჩემს მისამართით ცუდი სიტყვების გამოყენება. ვფიქრობ, ეს უნდა იყოს ადამიანის კულტურის ნაწილი. იმიტომ ეს არის გამოხატვის თავისუფლება, რა თქმა უნდა, ჩემთვის ეს დისკომფორტი იყო. ის, რომ რა სიტყვის გამოყენება თქვენთვის მისაღები და რა სიტყვის არაა, ვფიქრობ იგი უნდა იყოს ადამიანების კულტურის ნაწილი.

ქეთევან ხიდაშელი, „ქალები რეგიონის განვითარებისათვის“: — მე ძალიან გავლიზანდი როცა კვირიკაშვილმა პარლამენტში ბილწსიტყვაობა დაიწყო და მას ჰყავდა კონკრეტული ადრესატი. ეს უნდა წახალისდეს? იყო საჭირო ეს ბილწსიტყვაობა?

მარინა ჩხილაძე, ჟურნალისტი: კვირიკაშვილის მხრიდან ეს იყო ერთადერთი ფაქტი და ათასჯერ დაემგეს.

ნინო ლომჯვარია: — როგორ გახსოვთ, სახალხო დამცველმა თქვა რამე როცა პრემიერმა შეიგინა?

ქეთევან ხიდაშელი: — არ მახსოვს

ეკა რცხილაძე: — იმიტომ, რომ სახალხო დამცველი ამას არ განსაზღვრავს, იმის მიხედვით თუ ვინ ამბობს ამას. განსაზღვრავს იმ უფლებამოსილების ფარგლებში, რაც მას აქვს. წარმოვიდგინათ სახალხო დამცველმა ყველა ასეთ შემთხვევაზე რეაგირება რომ მოახდინოს.

დარბაზიდან: სიტყვა უნდა გასამართლდეს.

ქეთევან ხიდაშელი: — როცა რაღაც არ მოგეწონს, შეგვიძლია სხვაგან გადავართოთ — თუმცა ბილწსიტყვაობა ადამიანურად მიუღებელია.

ნინო ლომჯვარია: — ქსენოფობიური და ჰომოფობიური გამონათქვამები მიუღებელია, მაგრამ ესეც გამოხატვის თავისუფლებაა, ვიდრე ვინმეს არ დაემუქრება. თუ ეს გამოხატვა არ ცდება მშვიდობიან ფარგლებს, არ გადადის ძალადობაში, მათ უფლება აქვთ სწამდეს სტალინის ან თუნდაც ჰიტლერის.

სახალხო დამცველი სოფელი ხაურში ადგილობრივებს შეხვდა. აქ ძირითადად გურიის მდინარეების ეკოლოგიურ მდგომარეობაზე ისაუბრეს.

რა საკითხებს განიხილავენ საკრებულოს წევრებმა სხდომაზე

ალიონი. რა საკითხებს განიხილავენ ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს სხდომაზე, რომელიც ზეგ, 5 ივნისს გაიმართება?

ამ მიზნით, საკრებულოს ბუროს 31 მაისს სხდომის დღის წესრიგში 14 საკითხი იყო შეტანილი, მათ შორის ერთი — ფრაქცია „ოზურგეთის მომავლისათვის“ მოთხოვნით, „ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის სახლგარეშო არსებული ქვიშა-ხრემის მოპოვებასთან დაკავშირებული პრობლემების შესასწავლად, დროებითი სამუშაო ჯგუფის შექმნის შესახებ“ — იმდენად ხმაურით და დებატური გამომდევად, სხდომის საერთო ქრონომეტრაჟის ნახევარზე მეტი წაიღო.

საკრებულოს თავმჯდომარის მოადგილე **გიორგი ლურჯუჭულიძე** საკრებულოს სხდომაზე საკითხის ამ სახით გატანას არ დაეთანხმა, რადგან, მისი თქმით, ირდევ საკრებულოს ძირითადი კანონი — რეგლამენტი. ფრაქცია „ოზურგეთის მომავლისათვის“ ხელმძღვანელის **ლევან მგელაძის** აზრით, რეგლამენტის დარღვევა ის უფროა, რომ უგულვებელყოფნა დაზარალებული მოსახლეობის მოთხოვნა. ხანგრძლივ კამათს, რომელშიც ბუროს სხვა წევრებიც ჩაერთნენ წამახალისებლად, მანძილი მოკლეა. საბოლოოდ — შეჯერდნენ იმაზე, რომ ამ საკითხზე იმუშავებდნენ საკრებულოს კომისიები, რომლებიც მათი

მუშაობის შედეგს გააცნობდნენ მოსახლეობას და გადაუწყვიტდნენ შესაბამის ინსტანციას, საკრებულოს უახლოეს სხდომაზე კი ეს საკითხი ზეპირი განცხადების სახით შევა.

მოკლედ, სხვა საკითხების შესახებაც: — ზეგინდულ საკრებულოს სხდომაზე, პირველ რიგში, მიიღებენ განკარგულებას ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს წევრის დავით მდინარაძის უფლებამოსილების ცნობის შესახებ;

— ცნობად მიიღებენ მუნიციპალიტეტის 2019 წლის ბიუჯეტის I კვარტლის ანგარიშის მიმოხილვას;

— დიდი ალბათობით მიიღებენ განკარგულებას ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის საკრებულოში არსებული (ს/კ 26.26.46.142) ქალაქ ოზურგეთში, ვიქტორ დოლიძის ქუჩაზე მდებარე 380 კვ. მ არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის ნაკვეთის სარგებლობის უფლებით გადაცემაზე ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის მერიისთვის თანხმობის მიცემის შესახებ;

— იმსჯელებენ ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის საკრებულოში არსებული მოძრავი ქონების საპრივატიზაციო ობიექტების ნუსხის დამტკიცებაზე;

— მიიღებენ განკარგულებას მუნიციპალიტეტის საკრებულოში არსებული მოძრავი ქონების პრივატიზაციის გეგმის

დამტკიცების შესახებ;

— განიხილავენ ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს პროექტს „ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის საკრებულოში არსებული, ბალანსზე რიცხვული ქონების ინვენტარიზაციისა და ამორტიზებული ან/და გამოყენებული ქონების ჩამოწერის წესის დამტკიცების შესახებ“ და შემდგომი პროცედურების თაობაზე;

— ასევე განიხილავენ „ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე I კლასის დაქვემდებარებული შენობა-ნაგებობების ასაშენებლად მშენებლობის ნებართვის შესახებ“ საკრებულოს 2018 წლის 3 ოქტომბრის №54 დადგენილებაში შესატან ცვლილებებს; მშენებლობის (გარდა განსაკუთრებული მნიშვნელობის რადაციოლი ან ბიოთექნოლოგიის მშენებლობის) საინჟინერო მოსაკრებლის შემოღების და საინჟინერო მოსაკრებლის გადახდის ინსტრუქციის დამტკიცების შესახებ“ საკრებულოს 2018 წლის შესაბამის დადგენილებაში შესატან ცვლილებებს.

— მიიღებენ განკარგულებებს დეპუტის ადმინისტრაციულ ერთეულში მდებარე ქუჩისათვის „განთავის“ სახელისა და ნატანების ადმინისტრაციულ ერთეულში მდებარე ქუჩისათვის „მიხეილ ჭანუყვაძის“ სახელის მინიჭების შესახებ;

— იმსჯელებენ „ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის მერიის მიერ წარმოდგენილი, ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე 2019 წელს, საქართველოს რეგიონებში განსახორციელებელი პროექტების ფონდიდან, განსახორციელებელი და დასაფინანსებელი ინფრასტრუქტურული პროექტების მოწონების თაობაზე“ საკრებულოს განკარგულების მიღების შესახებ;

— იქნება სუბარე მუნიციპალიტეტის 2019 წლის იანვარ-აპრილის თვეების მიხედვით ბიუჯეტის შესრულების ანგარიშის ნაზარდი ჯამით განხილვისა და შემდგომი პროცედურების განსაზღვრის თაობაზე.

ასე რომ, ზეგ საკრებულოს მეტად საინტერესო სხდომა გველოდება.

რამ მოხიბლა მაკა ჭყონია კოლონეთში?

პროექტის ფარგლებში „სკოლამდელი განათლების სისტემური ცვლილებების მხარდაჭერა საქართველოში“ ჩვენი ქვეყნის 8 მუნიციპალიტეტის ბავშვების გაერთიანების ხელმძღვანელები პოლონეთში სასწავლო ვიზიტის ფარგლებში იმყოფებოდნენ. მათ შორის იყო ააიპ ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის სკოლამდელი აღზრდის ცენტრის დირექტორი, **მაკა ჭყონია**.

როგორც მაკა ჭყონია გვიყვება პოლონეთში გაცენენ ადგილობრივი საბავშვო ბავშვების ინფრასტრუქტურას, სკოლამდელი დაწესებულებების ფუნქციონირების და ბავშვებთან მუშაობის პრინციპებს, მეთოდოლოგიებს, ასევე სკოლამდელი განათლების კუთხით ბიუჯეტის დაგეგმვას და ბავშვების დაფინანსების საკითხს. დაათვალიერეს პოლონეთის სკოლები და ბავშვები.

ვიზიტის ფარგლებში ჯგუფი პოლონეთის საგარეო საქმეთა სამინისტროს ეწვია, სადაც პოლონეთის თანამშრომლობის განვითარების დეპარტამენტის წარმომადგენლებთან შეხვედრა გაიმართა. შეხვედრა დაეთმო პოლონეთის დახმარების ძირითადი მიმართულებებისა და საქართველოში პოლონეთის მთავრობის მიერ მხარდაჭერილი პროექტებზე და მათ შედეგებზე საუბარს. ქართველმა მონაწილეებმა საბავშვო ბავშვებში ამ პროექტის ფარგლებში მიღწეულ შედეგებზე პოლონელ პარტნიორებს გამოცდილება გაუზიარეს.

მაკა ჭყონია: ერთი კვირით ვიყავით მიწვეულები პოლონეთში. ძალიან საინტერესო პროგრამა იყო. გავეცანით როგორ უნდა განვითარდეს სკოლამდელი

განათლება. პოლონეთში ძალიან მაღალ დონეზეა ეს საკითხი. ჩვენ ვნახეთ როგორც კერძო, ასევე მუნიციპალური საბავშვო ბავშვები. იქაც დიდი კანსხვებია კერძო და მუნიციპალური ბავშვების შორის. თუმცა ინფრასტრუქტურა ყველა ბავშვს მაღალ დონეზე მოწოდებული. აქვთ ალტერნატიული სკოლამდელი განათლება. რა იგულისხმება ალტერნატიული? რასაც ჩვენ სასკოლო მზაობაც ვუძახით, ანუ 5-6 წლის ბავშვები სკოლაში ლეგალიზირებული განათლებას. ალტერნატიული ჯგუფები დატვირთულია აქტივობებით, რომლებიც პირდაპირ ორიენტირებულია ბავშვის განვითარებაზე, უზარების უკეთ განვითარებაზე.

ძალიან ბევრ სახლეს გავეცანით რომელიც ჩვენც შეგვიძლია დაწინაურებით პირველ ეტაპზე. რა თქმა უნდა, ეს ყველაფერი ფინანსებით არის დაკავშირებული, მაგრამ რაღაცების გადმოღება ნამდვილად შეიძლება. მაგალითად, სენსორული ბილიკების მოწყობა ბავშვებში, რომელიც ორიენტირებულია ბავშვების მოტორიკის განვითარებაზე. ასეთი ბილიკების გაუთება არ მოგეწყენა რთული საქმე. ასევე შეგვიძლია გავაკეთოთ ქვიშის აუზები.

ბევრი სახლეს დაწინაურება შეიძლება მაგრამ რაც იქ ვნახეთ, მსგავსს, რა თქმა უნდა, ვერაფერობით ვერ შეგვიძლია. მათ ძალიან მაღალ დონეზე განვითარებული ინფრასტრუქტურა აქვთ. ბავშვებს აქვთ ძალიან დიდი ეზოები. ჰყავთ ძალიან კვალიფიციური კადრები. ესეც ერთგვარი პრობლემაა ჩვენთან. თუმცა მალე დაიწყებთ ამ კუთხით მუშაობას. უახლოეს მომავალში დაიწყება აღმზრდელები სერიუზული გადამზადება. ჩატარდება ტრენინგები კვალიფიციაციის ამაღლების და პროფესიული განვითარების ზრდის კუთხით.

ვიზიტი პოლონური ორგანიზაცია **EDUKATOR-isa da kivits georgica-**ს ერთობლივი პროექტის ფარგლებში შედგა.

მარი კომოვი

ახალგაზრდა პედაგოგთა კავშირის კვლევების შედეგებზე დაფუძნებული კონფერენცია

ალიონი. 29 მაისს ა(ა)იპ „ახალგაზრდა პედაგოგთა კავშირის“ ორგანიზებით, გაიმართა კონფერენცია „სოციალურ და საგანმანათლებლო სფეროებში არსებული გამოწვევები საქართველოში“. კონფერენცია დაეფუძნა „ახალგაზრდა პედაგოგთა კავშირის“ მიერ 2015-2019 წლებში ჩატარებულ კვლევებს. შეხვედრის 1-ლი ნაწილი დაეთმო საგანმანათლებლო სფეროში ჩატარებული კვლევების საფუძველზე გამოვლენილი გამოწვევებისა და საჭიროებების მიმოხილვას. დისკუსია მიმდინარეობდა რამდენიმე

თემაზე:
 – უსაფრთხო გარემოს შექმნა გურიის სკოლამდელი აღზრდის დაწესებულებებში;
 – ბულინგი და მისი ფორმები ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის სკოლებში;
 – საგანმანათლებლო საჭიროებები საჯარო სკოლებში, სადაც ეთნიკურად ქართველი რელიგიური უმცირესობების წარმომადგენლები სწავლობენ ან ასწავლიან;
 – ინკლუზიური განათლების ხელშეწყობის პროგრამის მიმდინარეობის შეფასება და არსებული გარემოს კვლევა;
 პროფესიული განათლების შესახებ არსებული დამოკიდებულებების კვლევა.
 კონფერენციის მეორე ნაწილი დაეთმო ორგანიზაციის მიერ მომზადებული ახალი კვლევის პრეზენტაციას. აღნიშნული დოკუმენტი წარმოადგენს საკანონმდებლო რევიზიას თემაზე „სისპ საჯარო

სკოლების ეკონომიკური საქმიანობის სამართლებრივი საფუძვლები, კერძოდ, სამეწარმეო საქმიანობის წარმართვის შესაძლებლობა“.
 კონფერენციის მესამე ნაწილი კი მიეძღვნა ბავშვთა სხვადასხვა კეთილდღეობის გამოწვევების განხილვასა და დისკუსიას. კონფერენციის ამ ნაწილში დისკუსია გაიმართა შემდეგი მიმართულებით:
 – აჭარისა და გურიის რეგიონებიდან თურქეთში არასრულწლოვანთა შრომითი მიგრაციის პრაქტიკის შესწავლა;
 – ხანდაზმულთა დაწესებულებებში ბენეფიციართა მოხვედრის განმაპირობებელი ფაქტორების კვლევა;
 – სახელმწიფო ზრუნვის სისტემიდან (მცირე საოჯახო სახლი) გასული ახალგაზრდების საჭიროებების კვლევა;
 – მინდობით აღზრდიდან გას-

ული ახალგაზრდების სოციალიზაცია და საჭიროებები;
 – რეინტეგრაციაში ჩართული ბავშვებისა და ოჯახების საჭიროებები.
 კონფერენციას ესწრებოდნენ ორგანიზაციის პარტნიორი და არასამიზნე სკოლების, ასევე სკოლამდელი დაწესებულებების დირექციის წარმომადგენლები, პედაგოგები და მშობლები, ასევე ოზურგეთის საკრებულოს წევრები, ლანჩხუთისა და ჩოხატაურის მაჟორიტარი დეპუტატის ბუროს, შინაგან საქმეთა სამინისტროს, სოციალური მომსახურების სააგენტოს, ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის მერიის, საბავშვო ბაღების გაერთიანების წარმომადგენლები, სოციალური მუშაკები, სახალხო დამცველის აპარატის წარმომადგენელი, კოლეჯ „პორიზონტის“ დირექტორი და სხვა.

ოზურგეთში „მომავლის ხმები“ გაჟღერდა

ალიონი. სალოტბარო სკოლების ფესტივალი „მომავლის ხმები“ ოზურგეთის ფოლკლორის ცენტრში 27-28 მაისს გაიმართა. ორნისძებებში დასავლეთ საქ-

მონაწილეობდა. ფესტივალი ორი ნაწილისგან შედგებოდა. პირველი ნაწილი ოზურგეთის ფოლკლორის ცენტრში გაიმართა, სადაც, ბავშვებმა ქართული ტრადიციული სიმღერა-გალობა წარმოადგინეს. მეორე არა-ფორმალური ნაწილი კი გიორგი სალ-უქვაძის სახლ-მუზეუმში, სადა, ბავშვებმა ქართულ თამაშებში მიიღეს მონაწილეობა. მოეწყო გამოფენა, დათვალიერეს მუზეუმის ტერიტორია, გაეცნენ ადგილობრივ ყოფა-ცხოვრებას, ჩატარდა სხვადასხვა აქტივობა როგორც ბავშვებში ასევე უფროსებში.
 ორნისძების ბოლოს სალოტბარო სკოლებს მადლობის სიტყვები გადაეცათ. როგორც ორგანიზატორები ამბობენ ფესტივალის მიზანი სალოტბარო სკოლების მოსწავლეების დამეგობრება და ერთნაირი სიმღერა-გალობის მოსმენა იყო. ცნობისთვის, სალოტბარო სკოლების ფოლკლორული ფესტივალი სექტემბრის თვეში თბილისშიც გაიმართება.

ანასეულში სამართაშორისო ბრიტანულ-ქართული საზოგადოებრივი სკოლა გაიხსნა

27 მაისს, ანასეულში, კასა ბენდუქიძის საუნივერსიტეტო კამპუსის დასავლეთ საქართველოს ცენტრში, საერთაშორისო ბრიტანულ-ქართული საზოგადოებრივი სკოლა გაიხსნა. საერთაშორისო ორგანიზაცია „შეზავრება თინეჯერებისთვის“ (ორთაველი თინეჯერი) მრავალ ათას მონაწილეს აერთიანებს. რვა უცხოელი და თხოუმეტი ქართველი მოსწავლე ერთობლივ შექმნილი-შრომით კარუელს გაატარებენ ანასეულში. ბავშვები აქტიურ მონაწილეობას მიიღებენ ანასეულის დენდროპარკის გახსნის საქმეში.
 საზოგადოებრივი სკოლა ხორციელდება უცხოეთში მცხოვრები ჩვენი თანამემშლეულების სპონსორობით და მხარდაჭერით.

5 ივნისი ბარამოს დაცვის მსოფლიო დღეა

სიცოცხლის კლანეტის სასიცოცხლოდ

ადამიანთა ურთიერთობა არსად ისე არ ვლინდება, როგორც ატმოსფეროს რთულ ბალანსში, რომელიც გარს აკრავს დედამიწას. ბუნებრივი და ტექნოლოგიური კატასტროფები, მატერიალურ ზარალითან ერთად, ადამიანთა დიდ მსხვერპლსაც იწვევს. ჩვენს პლანეტაზე ყოველწუთს დაახლოებით 26 ჰექტარი ტყე იჭრება. სწორედ ტყეები ასრულებენ ატმოსფეროს მთავარი გამწმენდის ფუნქციას. ისინი შთანთქავენ ატმოსფეროში დაგროვილი ნახშიროჟანგის უდრედ ნაწილს და გამოყოფენ ჟანგბადს. მწვანე საფარის კლება საგანგაშოა, რადგან, ადამიანის სამრეწველო საქმიანობით, ატმოსფეროში ყოველ წუთს მატულობს ნახშიროჟანგის კონცენტრაცია, რასაც შედეგად მოსდევს დედამიწის კლიმატის გლობალური ცვლილებები, ე. წ. „თბური ეფექტი“, ანუ საერთო დათბობა. საქმე იქამდეა მისული, რომ ტოკოს ზოგიერთ უბანში ბავშვები იძულებული არიან, სკოლაში აირწინაღობდნენ იარონ. მსოფლიოს მოაზროვნე, შეგნებულმა ნაწილმა უკვე კარგა ხანია გაითვითცნობიერა, რომ დედამიწის ყველა კუთხეში უნდა შევინარჩუნოთ ვე-

ლური ბუნება, ეკოსისტემები. ეკოლოგია არ მოიცავს ნაციონალურ საზღვრებს. ქარისა და წყლის შემდგომი გადაადგილებულმა დაბინძურებულმა ატმოსფერომ არ იცის საზღვარი. ასე რომ, არც ერთ ქვეყანას არ შეუძლია ასეთი საზღვრების გავლება. მსოფლიოს ხალხებს შეუძლიათ მხოლოდ ურთიერთქმედებით გადაარჩინოს პლანეტის სიცოცხლე. ყველა მოქალაქის ვალია ხელი შეუწყოს გარემოს დაცვითი საქმიანობის ინიციატივებს, ეკოლოგიური წონასწორობის შენარჩუნებას. ფართო საზოგადოებაში უნდა ავამაღლოთ გარემოს დაცვითი ცნობიერების დონე, კულტურა, რაც სამწუხაროდ ჯერჯერობით დაბალ დონეზეა. ეს იმაშიც ჩანს, რა მდგომარეობაშია ჩვენი პატარა მდინარეები, შენაკადები, მისი სანაპიროები და საერთოდ, ყველა დიდ თუ პატარა მდინარეს უნდა დაუბრუნდეს სიცოცხლე. ოკეანეში არის ე. წ. მოტივტივე კუნძული, რომელიც ფართობით დიდი ბრიტანეთის ტერიტორიის ტოლია. ეს არის პლასტმასების ნარჩენების კუნძული. საქართველოს ბუნება გარემოს

გლობალური ეკოლოგიური მნიშვნელობის უმთავრესი ელემენტია, რომელსაც განსაკუთრებული ადგილი უკავია ბიოსფეროს რეგულირებაში. ზვალინდელი დღის პროგრესი ბევრად არის დამოკიდებული ადამიანის მიერ სინამდვილის აღქმაზე, ეკოლოგიურ შეგნებასა და ახალი კადრების აღზრდაზე. უნდა ავამაღლოთ ბუნებასთან ახალგაზრდობის ურთიერთობის კულტურა. ეკოლოგიურ აღზრდაში იგულისხმება ნებისმიერი ასაკის ადამიანში ეკოლოგიური აზროვნების განვითარება. აღზრდა იწყება ბავშვის ასაკიდან. ყველა მოქალაქის ვალია ხელი შეუწყოს გარემოს დაცვით საქმიანობებს და ინიციატივებს. ჩვენ მიგვაჩნია, რომ ამ კუთხით კარგი შესაძლებლობები გააჩნია სკოლებს. ხშირად უნდა მოეწიოს ბუნებაში ექსკურსია-ლაშქრობები, სკოლებში შეიქმნას ბუნების მოყვარულთა და ეკოტურიზმის შემეცნებითი ჯგუფები, მოეწყოს საგაზაფხულო ბანაკები, ტურისტული ბილიკები. მოზარდ თაობას უნდა გავაცნოთ ჩვენი ფლორისა და ფაუნის ისტორიულ-კულტურული ძეგლები და სხვა ადგილები. ბუნება საუკეთესო თვა-

ლსაჩინოებაა. სასურველია მოხდეს გეოგრაფიის, ბიოლოგიის, ფიზკულტურისა და ისტორიის ახალგაზრდა პედაგოგთა გადამზადება, რაც უფრო გააქტიურებს და გააძვილებს ამ თვალსაზრისით ბავშვებთან ურთიერთობას. უნდა ვიმოქმედოთ დევიზით: ერთი ყველასათვის, ყველა ერთისათვის! არ დაველოდოთ კვალი ბუნებაში. ეკოლოგიური ესთეტიკა და კულტურა ყველგან და ყოველთვის, მინდა გარეთ! – ეს ფორმულა ქვეყანაში ტურიზმის განვითარების ფონზე ისე აქტუალურია, როგორც არასდროს. უნდა გვახსოვდეს, რომ ჩვენ წარმოვადგენთ ჩვენი ქვეყნის სახესა და კულტურას მსოფლიო არენაზე. გურიას აქვს შანსი, გახდეს სამაგალითოდ მწვანე რეგიონი, რაც მნიშვნელოვან როლს შეასრულებს რეგიონის შემდგომ განვითარებაში. შევინარჩუნოთ ავდეტური ბუნება და დავიცვათ გარემო.

ჯანმედი ციცილაძე,
 ეკოლოგი, გურიის ტურიზმის ასოციაციის მენეჯერი.

ცოცხალი ლეგენდა

ანსამბლი „შვიდკაცა“. მარცხნიდან მხარამ ბადრი ინგოროშვილი,

„შვიდკაცას“ მორე თაობის წევრი ბადრი ინგოროშვილი უნიჭიერეს მომღერალთა რიცხვს მიეკუთვნება. იგი გამოირჩეოდა შესანიშნავი ტემბრით და ამასთან ერთად იყო დაუნარელი, ხელოვნების

მოტრფეველი პიროვნება. ფლობდა ხალხურ ინსტრუმენტებს, შესანიშნავად უკრავდა პანინოზე. ბადრი ბუნების მოტრფეველია, იგი ხშირად მონაწილეობდა მთაწველელთა ექსპედიციებში კავკასიონზე.

მრავალჯერ აქვს დალაშქრული აჭარა-გურჯისტანის მიწები და ამ მიწების უღამსხესი ადგილები აქვს მოვლილი. ტურისტულ-ალბინისტური კლუბ „ქობულენის“ ხელმძღვანელმა, ცნობილმა ფოტოკორესპონდენტმა რევაზ ცქვიტინიძემ მომიყვა თუ როგორ უშიშრად მიდიოდა ბადრი გერგეტის მთებში, მიუყვალ ადგილებში, რამდენჯერმე ხიფათსაც გადაურჩა. ერთხელ მეც გამოვთქვი სურვილი მთაში წასვლაზე, მაგრამ ბადრის მთხრობა: „შენ დაეტი შენს კანში, დიდი საქმე გაქვს და იმას მიხედო.“ დაფუძვრე და დაგანებ თავი მწვერვლების დაპყრობის ფიქრს. ბადრი ცოცხალი ადრე მივიდა „შვიდკაცაში“, ვიდრე მე. ძალიან გაუხარდა ჩემი მისვლა და მეუბნებოდა: -ახლა ჩვენ ორნი ვართ ერთი სოფლიდან „შვიდკაცაში.“ შემდეგ მოხდა ისე, რომ მე მუშაობა დავიწყე ანასულის საცდელ-საწარმოო მეურნეობაში. ბადრი ამ დროს ინსტიტუტის ასპირანტი იყო. ბადრის ინიციატივით და ინსტიტუტის დირექციის მხარდაჭერით შევექმნით ინსტიტუტის სიმღერის გუნდი. მე ამ გუნდს ვხელმძღვანელობდი, ხოლო

ბადრი გუნდის ადმინისტრატორი იყო. ბადრი ყველაფერს აკეთებდა იმისთვის, რომ გუნდი ასპარეზზე გამოსულიყო. კარგად მასწავლებს, როგორ ითხოვდა იგი ინსტიტუტის დირექციიდან ანასამლის წევრების დაფინანსებას და ეროვნული სამოსის შექმნას. ანასამბლმა სასურველ შედეგს მაღწია: - ხშირად იწვევდნენ რაიონულ და რესპუბლიკურ დაჯილდოებებზე. ამის გამო დირექციამ ანასამბლი დაფინანსა და ეროვნული სამოსიც შეგვიკრეს. წარმატებებში ანასამბლის ყველა წევრის წვლილი იყო, მაგრამ ბადრის ძალისხმევა - განსაკუთრებული. ბადრიმ ანასამბლ „შვიდკაცასთან“ ერთად მსოფლიოს რამდენიმე ქვეყანაში იყო. მან თავისი სიტყვა თქვა ქლოვენაში, შექმნილი კიდევ დიდხანს გაქნია ხალხისთვის სამსახური ხელოვნების დარგში, მაგრამ ავადმყოფობის გამო დათმო ეს პოზიცია. ვუსურვებთ გამოჯანმრთელობას ჩვენს ბადრის. **ტრისტან სინარულიძე,** ანასამბლ „შვიდკაცას“ ხელმძღვანელი, ღირსების ორდენისანი, ეროვნული პრემიის ლაურეატი, ხელოვნების ქვეყნი.

ვივიწყებული სახელები ბრაფიკოსი მხატვარი შოთა ლომაძე

„ავტობიოგრაფია“ (ფანქარი, ქაღალდი);

შოთა ლომიძე დაიბადა 1921 წელს სოფელ მამთში. მამამისი დანიელ ლომიძე იყო ფოტოგრაფი. მოგვიანებით ოჯახით საცხოვრებლად გადავიდა ქალაქ მასარაქში, ფოტოლაბორატორია ჰქონდა გურჯისტანში და მისი შესახებ ვიცობ. 1937 წელს დაამთავრა ფოთის საშუალო სკოლა (ამ დროს ოჯახი ცხოვრობდა ფოთში). იგი ბავშვიდან გატაცებული ყოფილა მხატვრობით. იმე წელს ჩააბარა თბილისის სამხატვრო აკადემიაში გრაფიკის ფაკულტეტზე, ნიჭიერი და წარმატებულ სტუდენტს დიდ მომავალს უწინასწარმეტყველებდნენ. როგორც მისი ბიოგრაფიები წერდნენ, ის აკადემიაში პირველი კურსიდან მესოეთი კურსამდე ფრიდლისა სტუდენტი ყოფილა.

აკადემიაში გაეცნო მსოფლიო მხატვრების შემოქმედებას: ლეონარდო და ვინჩის, მიქელანჯელოს, რაფაელს, რუბენსს, რომელთა მიმდევარი და თავიანთი სმეცხელი ყოფილა. ნიჭიერმა მხატვარმა თავისი ხანმოკლე სიცოცხლე მხარისაგან დაუთმო მხატვრობის დაუფლებას, მის ტექნიკას და მხერის გამოუმყვებას. ხანმოკლე დროის მანძილზე შესანიშნავი სურათები და მრავალი დაუნარეული ესკიზი დატოვა.

განსაკუთრებით აღნიშნავენ სტუდენტობის წლებში მისი ნიჭის გაფორმებას. გრაფიკისა და ოფორტში მაღლია ისეთი დონის, რომ მას გრაფიკის უდიდეს მკვლევარ მიჩნევენ. ოფორტებიდან (ლითონზე შესრულებული გრაფიკა), აღსანიშნავია: პეიზაჟების სერიები, მამის პორტრეტის განსაკუთრებით უყვარდა აკვარელით მუშაობა, აკვარელით შესრულებული მრავალი ეტიუდი და პორტრეტი დაგვიტოვა. აღსანიშნავია ნატურმორტი-დან: „ხილი“ ეტიუდი, თბილისის გარეუბანი“, „მცხეთის ჯვარი“, „გურჯისტანის მდამი“, ის თურმე შესანიშნავად არჩევა და უნამებდა ფერებს, მას ფერების შესაღწევად ეხმარებოდა.

სტუდენტობის დროს შოთა ლომიძე მუშაობდა რედაქციაში „საბლიტგამში“ მხატვრად, გააფორმა

მრავალი წიგნი: „კაცი ყაჩაღი“, „საიდუმლო ჭა“, „სასწრაფოებს“ „კატა“ და მრავალი სხვა.

მისი სტუდენტობის ოცნება დიპლომის ფორმად დაეცა ყოფილა, თუმცა არჩეული ჰქონდა: ილუსტრაციები კაცი ყაჩაღის ცხოვრებიდან და გრაფიკიდან - მესხურის პორტრეტი, რომლის დაცვა ვერ მოასწრო. 1942 წლის 9 მარტს ხანმოკლე და მძიმე ავადმყოფობის შემდეგ გარდაიცვალა. უკვე შემდგარი ნიჭიერი, ახალგაზრდა გრაფიკოსი-მხატვარი. მის ბევრი განუხორციელებელი ოცნება დარჩა, იგი ძლიერ უყვარდათ და პატივს სცემდნენ. დაკრძალეს ვაკის სასაფლაოზე, მეგობრებმა თავთან პატარა ჭა დაუდეს, ფიცად წარმოიტყვეს, რომ ძეგლს დაუდგამდნენ.

ოზურგეთის ისტორიული მუზეუმის ფონდებში (საქმე 173) დაცულია მისი ნამუშევრების ორი მონაწილე საქაღალდე ესა: ნახატები და ესკიზები: ფერწერა, გრაფიკა, გრაფიკა, პორტრეტები, ესკიზები, ნატურმორტები, ოფორტები, დიორები, ჩათვისის წიგნაკი, სამგლოვიარო დეპეშები, პირადი წერილები. მის ბიოგრაფიულ ცნობებს ავსებს მისივე პირადი წერილები:

წერილი პირველი, დათარიღებულია 1937 წლის სექტემბრით. თვით წერილებში საერთოდ ვაძვრებულა მისი სულიერი განწყობილება სითბო, სიყვარული, მიზნები მისწრაფებები. მოკითვის შემდეგ სწერს: „მეიღე თქვენი გამოგზავნილი ფული და მამიწე ჩემი ხელსაწყო ვიყიდე, რომელიც ღირს 53 მანეთი და 10 კაპ. დანარჩენი ფულით მიხილდა ფოტოს გამოგზავნა, მიგნაზე ფოტოგრაფი, ძალიან გამჭვირდა კითხვა-კითხვით მეგობარი. მეგობარი ზაკაში ორი ცალი, რომელიც მხად იქნება 25 სექტემბრის და ამ თვის ბოლომდე მინც ელოდეთ, რადგან გზაში აღბათ დაგვიანდება. წიგნები მინცა და მინც არ მჭირდება, რაც დავხარჯე მხოლოდ ხელსაწყოებისათვის. სხვა ჩვენი სწავლა ასეა: დღით 9 - 12 სულ ფერებით ხატვა ვაკებს, 2 საათამდე ლექცია, შემდეგ საღამოს კიდევ უნდა მივადეთ 5 საათზე და 7 საათამდე ფანქრით ხატვა. 7 საათიდან 9 საათამდე ისევ ლექციები და ასე შემოიღებოდა დღეები 9 საათის ესწავლობთ, ამიტომ სხვა საქმე, რომ გავაკეთო ამის დრო არ მრჩება მხოლოდ დასვენების დღეს ვარ თავისუფალი. ვერჯერობით ჩემს ფაკულტეტზე უპირატესობა მე მიეკუთვნის, ახლა მუშაობას ვიწყებ შოთა რუსთაველის პორტრეტზე, რომელიც მართალია, კარგი უნდა იქნეს, მაგრამ ეს ტილოს შოგან მივბრუნებ სექსს. ერთი, რომ არ იშოვებამ ვორეც ისე ძვირი ღირს, რომ ვერც კი მიეკარება, მეტრო 20 მანეთია. სხვა დედა, რომ აკეთებდი საბანს დაამთავრე და გამოგზავნე, ორემ აწი აქ სიცოცხლე დაიწყება და მე კი არ მეტყვა იდეა პალატოზე რომ გეუბნებოდი, ისიც გააკეთე. ვერ ესენი საჭირო არ არის, მაგრამ მომხატვარს მინც საჭიროა. დეიდეტი სულ მუხრებთან, ასე ჩანანით ნუ დადიხარო, მთ ვეუბნები ასე უნდა იყო ზოგჯერ- კოჩი. დახმარება კარგი იქნება, თვინა სულ დეიდების ხარჯზე სარცხელია იმეტი, რომ ვერ მთ იმეტი არ ეძლევა, რომ ყველას ვცოს.“

წერილი მეორე: „სალამი, ძვირფასო მშობლებო და ოჯახის წევრებო, მეიღე თქვენი გამოგზავნილი წერილი და ფულიც 50 მანეთი - დავიწ-

ერეს ნიშნები სპეციალურ სეზონში: ხატვაში, ფერწერაში, და გრაფიკაში, ნამუშევრები ფრიალზე შემოვასეს და ყველა სენის მასწავლებელმა ძლიან შემეძო, ვადამწვევტი სეზონი მივიშორე, ახლა დამარს დანარჩენი, ყველა სეზონს რომ ჩავბარებ, შემდეგ სტაჟინდაც მექნება და დავასეც, თუმცა დავასეც ახლაც მექნება, მიუღს ვეუფში მე მექნება მასწავლებელი და ერთი ამხანაგიც ვეყვს კიდევ. ასე რომ, იმეშით, ესენი რომ მუშაობენ, მამს მაღწევი მინსო ამბობს მასწავლებელი. ვაფეე თქვენი ამბავი ბინის შექმნის შესახებ, რადგან ოზურგეთში ვერ მოახერეთ, კარგი იქნება თბილისში იმეიდეოთ ოთახს, ასე ორი ოთახი, ოთახის შექმნაში დედა ნუცა დავეხმარება, რადგან ძლიან მოწადინებულია ამ საქმის გაკეთებაზე. ძლიან მოხარული ვიქნები თუ თბილისში შეიძენთ ბინას, ყველა ერთად ვიქნებით.“ (ადრე დანიელ ლომიძე ფოთში ცხოვრობდა, შემდეგ როგორც ეტყობა დასახლდნენ ოზურგეთში მოიდანის უბანში).

წერილი მესამე: „ანგარში გამოცხადდნენ ფრიდლისა და სტაჟინდაც ადმინისტრაციის ერთობა ჰედაგომბა, რომელიც ჩვენ ვასწავლის, ვარად გრიფოლამ მიხიდა, რომ შენ უკვე თამადა შეგიძლია რედაქციაში იმეშით და დამხიდა თუ გამოიხილება შენ ვეფეზეზი. და მართლაც ერთი ჰედაგომბა, რომელიც მწერლობას ეწევა, დაწერა საბეშო წიგნი, ზოგიც შეკრიბა და დაარეცა სახელად „კატა“ ეს მწერალი კნინიფილია, რომელიც ჩვენს ჰედაგომბს მხატვარ

ხალია (გოში, ქაღალდი);

სტუდენტს გაეფორმებინა წიგნი, ეს ბედნიერება მე მხედა, ეს ისეთი რამ იყო, ვერ ეღირსებან ზოგიერთები. ჩემი ნამუშევრებიდან არ მასწავს, რომ რამე მომეტანოს და დაეწინებათ, პირიქით, დიდი მოწონებით ეღებოლებ. ჩემს სინარულს სახეგარი არ ჰქონდა, როცა შემოხვევით წიგნების ვიბრინაში მოულოდნელად მოგკარი თვალი ჩემს გაფორმებულებს, თვალს არ ვუჯერებდი, მაგრამ ეს ფაქტი იყო, რამც ძლიან გამხარა. ეს წიგნი აპოლონ მასარაქის „აღუქსანდრე ვახუშტი“, ხოლო დანარჩენი წიგნები, რომელსაც ახლა ჩამოთვლილი გამოვა ამ დღეებში, ზოგი შემდეგ ესენა: ცვენი ონგინი, ანდაზები, დიდი რუსი მოგზაური სელოვი ორჯინიკიძე „ახალგაზრდობის შესახებ“, „საიდუმლო ჭა“, „საბეშო წიგნი“ „კატა“.

საინტერესოა შოთა ლომიძის განცხადება საქართველოს „საბლიტგამის“ დირექტორის სახელზე, ითხოვს მის მიერ შესრულებული ნამუშაოსათვის დაგალოანების ანაზღაურებას. ჩამონათვალის შემდეგ ვაში 550 მანეთი იმ დროისათვის საკმაოდ ხოლოდერი თანხა. განცხადება დაწერილია 1941 წლის 17 ოქტომბრის სიკვდილამდე 5 თვით ადრე, იმედა აიღებდა თავის კუთვნილ თანხას.

მუზეუმის ფონდებში დაცული შოთა ლომიძის ნამუშევრებს გაეცნო ბატონი თამარ დარჩია, გურიის რეგიონის მხატვართა შემოქმედების კავშირის თავმჯდომარე. მისი აზრით, ნამუშევრები არის მაღალი პროფესიული დონის და საჭიროებს რესტავრაციას. რესტავრაციისათვის საჭიროა გამოიყოს საჭირო მასალა და მუზეუმის დირექციამ შეაფინანსა საჭირო ხარჯთაღრიცხვა.

სამომავლოდ მუზეუმის საგამოფენო სივრცეში თავის ადგილს დაიჭერს ერთი ნიჭიერი გურული კაცის მხატვრული შემოქმედება.

მანანა ლომაძე, ოზურგეთის სამუზეუმი გაერთიანების ფონდების მთავარი მცველი

ხე (ტუში, ქაღალდი).

გრიფილის სიხევა ამ წიგნის მხატვრული გაფორმება, მან უთხრა: - მე არ მცალია, მაგრამ მე მოეცეპ ისეთი კაცს, რომელიც ამ წიგნს კარგად გააფორმებო. მე მთავრე დღეს წავედი რედაქციაში, სადაც საბეშო წიგნებს ბეჭდვენ. „საბლიტგამში“ დავიწყე ამ წიგნის დასურათება ეს იყო, 24 მარტი. ამ დღიდან მე ვიყავი მხატვრების რეგმი, ვერ კიდევ სტუდენტი, რომელიც თავიანთი ერთად მე ვმუშაობდი წიგნების გარეკანის გაფორმებაზე მათთან შედარებით ბევრი ვარ წილო-ვანებით, აკადემიაში არ ყოფილა შემოქმედება, რომ

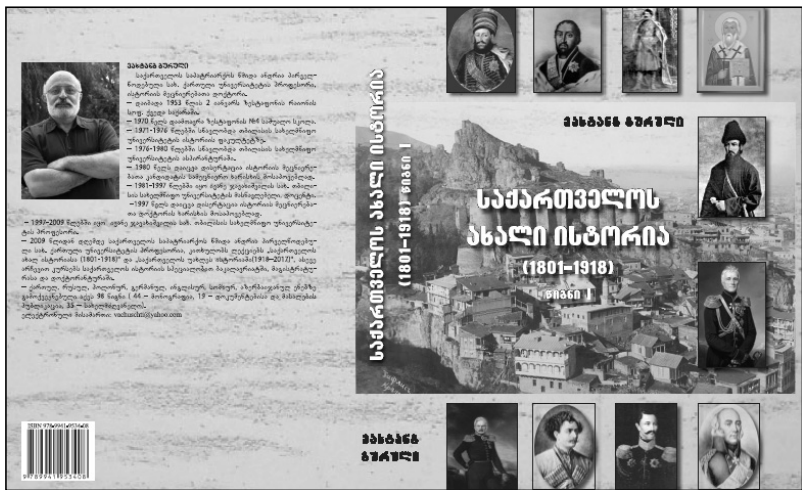

1841 წლის აჯანყება გურიის გუბერიაში

იბეჭდება მძაპრული უფლებანი

თბილისიდან საცვლურის მიღების შიშითა თუ ოზურგეთის გარნიზონის გამხრევის მიზნით 1841 წლის 29 აგვისტოს არლუთისკი ცხენისწყლის საგუმაგოდან მიღების რაზმით ჩონატაურისკენ მიმავალი გზის დახვერვას შეუდგა. აჯანყებულებმა არლუთისკის წინააღმდეგობა არ გაუწიეს, თუმცა გზისორივე მხრიდან თვალყურს ადევნებდნენ მიღების რაზმის გადაადგილებას. იმავე დღეს არლუთისკი საგუმაგოსთან დაბრუნდა. 30 აგვისტოს იგი ქართულ გერანდერია პოლკის 2 ბატალიონითა და 2 ქვეყნით 1.500 მილიციელის თანხლებით ცხენისწყლის საგუმაგოდან საჯავახოს გავლით კვლავ დაიძრა ჩონატაურისკენ. არლუთისკი ვარაუდობდა, რომ ოზურგეთის აღყაზე მდგარი აჯანყებულთა ნაწილი მის შესახებ ვაჭარებდა, რითაც პოლკონიკ ბრუსილოვს ოზურგეთის სიმაგრის დაცვა გაუადვილებოდა. ცხენისწყლის საგუმაგოდან ჩონატაურისკენ მიმავალი გზის დაცვის მიზნით პრაპორშნიკ თავად პატა წულუკიძის მეთაურობით არლუთისკი იმერეთის მილიციის ერთი რაზმი (500 მილიციელი) დატოვა. 31 აგვისტოს არლუთისკი ვარი ჩონატაურიდან 5 ვერსის მოშორებით სოფელ ეწერთან შეჩერდა, სადაც მას ჩონატაურიდან პოლკონიკ წერეთლის უკან-დახვეული იმერეთის მილიციის რაზმი შეუერთდა. არლუთისკის გადაწყვეტილი ჰქონდა, ეწერთან დალოდებოდა ერეგის კარანტინთან და სამეგრელოს ევერთა პოლკებიდან გაგზავნილ ასეულებს. არლუთისკის გეგმა ორი გარემოების გამო შეიცვალა: ვერ ერთი, 1 სექტემბერს პოლკონიკმა ალექსი ბრუსილოვმა არლუთისკის აცნობა, რომ აჯანყებულებმა ოზურგეთს შეუტეეს; და მეორეც, არლუთისკის მოსაზრებები საფრელოს სოფლებში მოსახლეობა იკრებოდა და აჯანყებული გურულების დასახმარებლად წასვლას აპირებდა. მოუხდევად იმისა, რომ ზურგი დაუტევლი ჰქონდა (ცხენისწყლის საგუმაგოდან საჯავახოს გავლით ჩონატაურისკენ მიმავალ გზას რუსეთის ვარი ვერ აკონტროლებდა), არლუთისკი შეტევის დაწყება გადაწყვიტა.

2 სექტემბერს რუსეთის ვარამ და იმერეთის მილიციამ ჩონატაურის საგუმაგო დაიკავა. იმავე დღეს საღამოს ჩონატაურის საგუმაგოს მადლია ერეგის კარანტინთან და სამეგრელოს ევერთა პოლკების სამს ასეულმა, ასევე გურიის მილიციის რაზმმა, 250 მებრძოლმა. ერეგის კარანტინთან პოლკის ორივე ასეულმა ქუთაისიდან ჩონატაურში ჩაიტანა 50.000 ტყვია, ზარბაზნის 332 ჩვეულებრივი ყუმბარა, ზარბაზნის 67 საფანტანი ყუმბარა (44 შორ მანძილზე სროლისათვის), 23-ახლო მანძილზე სროლისათვის), 62 ფუთი ტყვია, 50 ფუთი წამალი თოვისა და ზარბაზნისათვის.

1841 წლის 2 სექტემბერს არლუთისკი სოფელ ნაგომრის საგუმაგოსკენ დაიძრა. ვარის მახლობლეთანავე აჯანყებულებმა საგუმაგო გადაწვეს და ნაგომრიდან 3 ვერსის მოშორებით წინასწარ მომზადებულ და საგანგებოდ გამაგრებულ პოზიციასზე დაიხიეს. აჯანყებულთა მეთაურებმა შეკლამ დაუშვეს: ოზურგეთის გარშემო დაჯავჯებული მებრძოლების ნაწილი ნაგომრის მიმართულებით გადაისროლეს, რითაც შეება იგრინო პოლკონიკმა ბრუსილოვმა. არლუთისკი ეფიქრობდა, რომ დაუყონებლივ შეეცა აჯანყებულთათვის, მაგრამ თავისმა წვიმამ ამის საშუალება არ მისცა. სერგი-ილიბით დაფარულ ტყეში გამავალ გზაზე ძლიერ წვიმაში გადაადგილება დიდ სიძნელებით იყო დაკავშირებული, მთუ-ეტეს ძელი იქნებოდა აჯანყებულთა სიმაგრეზე შეტევის დაწყება. არლუთისკი იმერეთის მილიციის მეთაურ პოლკონიკ წერეთელს უბრძანა ერეგის კარანტინთან პოლკის 2 ასეულით, 300 მილიციელითა და 2 ზარბაზნით მახლობლად აჯანყებულთა სიმაგრეს და ისეთი შიშაპყვლილება შეექმნა, თითქოს შეტევაზე გადასვლას აპირებდა. თავად არლუთისკიმ დაწარჩენი ძალებით საღამოს 9 საათზე უკან დახევა დაიწყო, 7 ვერსი გაიარა და აჯანყებულთა სიმაგრის მარცხენა ფლანგიდან შემოვლას შეუდგა. არლუთისკი ვარი ასე განაღობა: წინ პორუიკ თავად ერისთავის მეთაურობით გურიის მილიცია მიდიდა, რომელსაც მიჰყვებოდა სამეგრელოს ევერთა პოლკის 1 ასეული 1 ზარბაზნით, ქართველ გერანდერია პოლკის 1 ბატალიონი 1 ზარბაზნით, ახალციხის მილიცია და სულ ბოლოს – პოლკონიკ წულუკიძის მეთაურობით იმერეთის მილიციის მეორე ნაწილი. არლუთისკის მიერ ჩაიფიქრებული შემოვლითი მანვერის განხორციელება ადვილი არ იყო, რადგან ვარის ძლიერი წვიმის პირობებში უნდა ეძებოდა ტყით დაფარულ მიწებში მიმავალ გზაზე. 3 სექტემბერს დღის 5 საათზე რუსეთის ვარი და ქართული მილიცია მოულოდნელად გამოჩნდა ოზურგეთთან, რითაც აჯანყებულებმა დაწველობა შეიტანა. მოულოდნელ თვდასხმას, ზარბაზნიდან საფანტანი ყუმბარებით გასხნილ ცეცხლს, ქვეითთა და ცხენოსანთა ერთობლივ შეტევას აჯანყებულებმა ვერ გაუძლეს და უკან დაიხიეს. ბრძოლაში დაახლოებით 60 აჯანყებული დაიღუპა, კიდევ უფრო მეტი დაიჭრა. დამსჯელმა ექსპედიციამ მოკლულთა სახით 3 ვარისკაცი დაკარგა, დაიჭრა 12 ვარისკაცი და მილიციელი. ოზურგეთი აღყისაგან განთავისუფლდა, აჯანყებულებმა მალე შემოგარნიც დატოვეს. ოზურგეთთან აჯანყებულების დამარცხების შემდეგ პოლკონიკმა არლუთისკიმ ნაგომრთან მოწყობილ სიმაგრეზე დაუყონებლივ შეტევა გადაწყვიტა, მაგრამ ვარისა და მილიციის დაღლილობის

გამო რამდენიმე დღით შესვენება გახდა აუცილებელი. 1841 წლის 6 სექტემბერს განთავისუფლებულ არლუთისკი ნაგომრის სიმაგრის დასაკავებლად შემოვლითი მანვერის განხორციელება დაიწყო. ამ დროისათვის პოლკონიკი წერეთელი იმერეთის მილიციით უშუალოდ სიმაგრის მსაფრეობთან იდგა. მოუხდევად იმისა, რომ აჯანყებულებს ნაგომრთან ხელსაყრელი პოზიცია ეკავათ, ოზურგეთთან განცდილი მარცხის შემდეგ სიმაგრე დატოვეს და მახლობელ სოფლებში გაიფანტნენ. ნაგომრის სიმაგრის დანგრევის შემდეგ არლუთისკი და წერეთელი ოზურგეთში დაბრუნდნენ. ჩონატაურის საგუმაგო არლუთისკი პირველი სახაზო ბატალიონის 100 ვარისკაცი გააძლიერა, ხოლო ოზურგეთიდან ქუთაისისკენ მიმავალ გზაზე რამდენიმე საგუმაგო მოაწყო. დაიწყო ოზურგეთის სიმაგრის აღდგენა და გარნიზონისათვის პროვიანტის მარაგის შექმნა. ოზურგეთში დღი რაოდენობით რეგულარულმა ვარამ და მილიციამ მოიყარა თავი. იყო იმის საშიშროება, რომ ოსმალებიდან შემოტანილ შვედ ჯირს აქამდეც მოეღწია. არლუთისკიმ სასწრაფოდ მიიღო ზომები გურიასა და აჭარას შორის არსებული საზღვრის ჩასაკეტად. გააძლიერა საზღვრის დაცვა, დამატებით შექმნა რამდენიმე საგუმაგო.

პოლკონიკ არლუთისკის მიერ მოპოვებული გამარჯვების შემდეგ, პოლკონიკმა ბუბუროვმა წმ. ნიკოლოზის სიმაგრის დაცვა გადაწყვიტა. იგი არ დაელოდა არლუთისკის მიერ დაპირებული 150 ოფიცისა და ვარისკაცი მისვლას და 12 სექტემბერს სიმაგრის დასაკავებლად დაიძრა. 13 სექტემბერს რუსებმა სიმაგრეს სამხედრო გემიდან ზარბაზნით ცეცხლი გაუხსნეს და იმავე დროულად, ზღვიდან ლესანტიც გადასხეს. აჯანყებულებმა სიმაგრე დატოვეს. 14 სექტემბერს ფოთიდან მოსულმა სამეგრელოს მილიციამ (350 მებრძოლი) რეგულარული ვარის ოფიცრებთან და ვარისკაციებთან ერთად წმ. ნიკოლოზის სიმაგრე დაიკავეს და თავდაცვისათვის მოემზადნენ. სიმაგრის დაცვის შემდეგ ოზურგეთში სურსათისა და პროვიანტის შეტანა დაიწყო. ოზურგეთთან, ნაგომრთან და წმ. ნიკოლოზის (შეკვეთილის) სიმაგრესთან განცდილი მარცხის შემდეგ აჯანყება დაღმავლობის გზით წავიდა. აჯანყებულები ოჯახებს დაუბრუნდნენ, ორგანიზებული სამხედრო ძალა აღარ არსებობდა. პოლკონიკმა არლუთისკი აჯანყების მონაწილეთა რუსეთის იმერეთის ერთგულებასზე დაფიცება დაიწყო. 1841 წლის 17 სექტემბერისათვის გურიანთიდან, ლისაურიდან, ჩიხთიდან, ჩიხთაიდან და სხვა სოფლებიდან 1.654 აჯანყებულმა დაიფიცა. ამ სოფლებიდან დაფიცებაზე უარი თქვა რამდენიმე ასეულმა კაცმა. დღი ნაწილი, ვინც დაფიცებაზე უარი თქვა, გურიანთიდან იყო, ისინი ოსმალებში აპირებდნენ გაქცევას. პოლკონიკმა არლუთისკი გადაწყვიტა გურია მანამ არ დაეტოვებინა, სანამ ტყეში გასულ აჯანყებულებს არ შეპყრობდა, ვიდრე არ დასრულდებოდა ოზურგეთის და წმ. ნიკოლოზის სიმაგრეების აღდგენა, ამ სიმაგრეებში საბრძოლო მასალისა და სურსათის სერაიზული მარაგის შექმნა, სანამ უსაფრთხო არ გახდებოდა ოზურგეთიდან ფოთისა და ქუთაისისკენ მიმავალი გზა. მოუხდევად ასეთი გადაწყვეტილებისა, არლუთისკი იძულებული გახდა ზოგიერთ დათმობაზე წასულიყო. 1841 წლის 14 სექტემბერს ჩრდილო კავკასიაში უბიძების წინააღმდეგ საბრძოლველად მიმავალი გენერალ-მაიორ ოსიპ ანრევის დაქვემდებარებაში არლუთისკი პოლკონიკი წერეთლის მეთაურობით იმერეთის მილიციის ნაწილი (450 მილიციელი) გაგზავნა. სამეგრეოდ, ცხენისწყლის საგუმაგოდან ოზურგეთში 50 მილიციელი გადაიყვანეს. არლუთისკი ბუბუროვს უბრძანა წმ. ნიკოლოზის სიმაგრეში რეგულარული ვარის ოფიცრებისა და ვარისკაციების გარდა, 150 მილიციელი დაეტოვებინა, ხოლო 200 მილიციელი ფოთში ღვეან დადიანის განკარგულებაში გაეგზავნა. ეს 200 მილიციელი, თუ საჭირო გახდებოდა, გენერალ ანრეს უნდა მიშველებოდა. იმავე დროულად არლუთისკი ცდილობდა სასწრაფოდ დაესრულებინა გურიის მილიციის ხელახლა ფორმირება. 19 სექტემბერს გურიის მილიცია, 200 ქვეითი და 50 ცხენოსანი პოლკონიკი მატუტაბის მეთაურობით სოფელ მარნიდან ოზურგეთისკენ დაიძრა. 1841 წლის 19 სექტემბერს, გურიაში შესვლის წინ, ქუთაისში ერეგის კარანტინთან პოლკის 2 ასეულის მიერ დატოვებული სამთო არტილერიის ოზურგეთში გადატანის შემდეგ, პოლკონიკი არლუთისკი სოფელ გურიანთისკენ დაიძრა, სადაც რუსეთის იმპერატორის ერთგულებასზე ცველაზე მეტმა მცხოვრებმა არ დაიფიცა. იმ დროისათვის გურიანთაში 600 კომლი იყო. შედარებით ფართო და სერგილებისაგან გაწმენილი გზის მონაკვეთის გავლის შემდეგ ვიწრო და მოუხერხებელი გზით არლუთისკი იმავე დღეს გურიანთაში შევიდა, სადაც მილიციის 1 რაზმით მთიერი თავადი ნაკაშიძე დატოვა, ხოლო თვითონ 21 სექტემბერს ოზურგეთში დაბრუნდა. 22 სექტემბერს რეგულარული ვარის 3 ბატალიონით და იმერეთის მილიციით (546 მილიციელი) არლუთისკი ოზურგეთიდან ფოთისკენ დაიძრა. ვარისკაციებმა და მილიციელებმა გზა სერგილებისაგან გაწმენეს და სოფელ გრიგოლოეთთან მდინარე სუფსაზე აჯანყებულების მიერ დამწვარი ბორანი აღადგინეს, რითაც ფოთისა და წმ. ნიკოლოზის სიმაგრეს შორის სახმელეთო მიმოსვლა აღდგა. ამის შემდეგ არლუთისკი ვარისა და მილიციის ძირითადი ნაწილი ოზურგეთში გაუშვა, თვითონ კი 50 მილიციელით მდინარე სუფსის ხეობას ადმ აუყვანა. 24-25 სექტემბერს წმ. ნიკოლოზის სიმაგრის გარნიზონის ნაწილი, ასევე სოფელ გრიგოლოეთში დაბანაკებული რეგულარული ვარისა და მილიციელთა რაზმები არლუთისკი ოზურგეთში გადაიყვანა. წმ. ნიკოლოზის სიმაგრეში დარჩა ქართველ გერანდერია პოლკის 1 ასეული. 29 სექტემბერს ოზურგეთი დატოვა სამეგრელოს ევერთა პოლკის, მე-3 სახაზო ბატალიონის, მე-2 სახაზო ბატალიონის ასეულებმა, ახალციხის მილიციამ და იმერეთის მილიციის ნაწილმა.

1841 წლის 17 სექტემბრიდან 29 სექტემბრამდე არლუთისკი რუსეთის იმპერატორის ერთგულებასზე კიდევ 2.812 კომლი დაიფიცა. დაფიცება ოქტომბრის თვეშიც გაგრძელდა.

1841 წლის 16 ოქტომბერს პოლკონიკი არლუთისკი მცირე რაზმით ოზურგეთიდან სოფელ ლისაურისკენ დაიძრა, რათა პირადად დასრულებულიყო, რომ აჯანყების კერები აღარ არსებობდა. 3 დღე არლუთისკი მდინარე ჩოლოქის ნაპირზე იდგა, საიდანაც ოზურგეთში დაბრუნდა.

3 აჯანყების მონაწილეთა შეპყრობა.
1841 წლის ოქტომბერ-ნოემბერში

აქტიურად მიმდინარეობდა აჯანყების მეთაურების დაპატიმრება. 6 ნოემბრისათვის უკვე შეპყრობილი იყო 16 კაცი, რომელთაგან 10 აჯანყების აქტიურ მეთაურებად ითვლებოდა. აჯანყებულთა მეთაურების შეპყრობის საქმე არლუთისკი რუსეთის ერთგულ ქართველებს მანდო, რომელთაც დღი მონდობა გამოიჩინეს. 6 ნოემბრიდან 15 ნოემბრამდე შეპყრეს აჯანყების კიდევ 14 მეთაურმა, შორის აბესა ბოლქვაძე. აბესა ბოლქვაძე იყო 1841 წლის 9 აგვისტოს სოფელ გოგორეთთან ბრუსილოვის რაზმის წინააღმდეგ ბრძოლისა და 1 სექტემბერს ოზურგეთზე შეტევის ერთ-ერთი ხელმძღვანელი, მას ბრალად ედებოდა ასევე, წმ. ნიკოლოზის სიმაგრეიდან ოზურგეთში მიმავალი ადლის გაძრვაც, წმ. ნიკოლოზის სიმაგრის კარანტინისა და საბაქო შენობების განადგურება, კახაბის ტყველ აყვანა და მათი ქობულეთში გაყვანა. აბესა ბოლქვაძე დაწებებს არ აპირებდა, ბრძოლით იხვედა უკან ტყისკენ. სროლის დროს იგი დაიჭრა, რის შემდეგაც ტყველ აიყვანეს. აჯანყების მონაწილეთა შეპყრობაში რუსეთის ხელისუფლების მოთხოვნით აქტიურად მონაწილეობდა ქობულეთიდან გურიაში 30 ოქტომბერს შემოსული ოსმალთა რაზმი (1.000 კაცი). რაზმი გამოგზავნილი იყო არზრუმის სერას-ქირის ბრძანებით, რომელსაც აჯანყებულთათვის გაწეული დახმარებისათვის უნდა შეეპყრო ჰასან ბეი თავდგირიძე და მისი ძმა, ხოლო შემდეგ რუსებს აჯანყებულთა შეპყრობაში დახმარებოდა. ჰასან ბეიმ სერას-ქირის ბრძანება წინასწარ შეიტყო, ქობულეთიდან გაიქცა და ტყვეს შეაფარა თავი. ოსმალთა რაზმმა აჭარის ტერიტორიაზე თავშეფარებული ბევრი აჯანყებული შეიპყრო და რუსეთის ხელისუფლებას გადასცა. ამის შემდეგ ოსმალებმა საზღვრის გასწვრივ დაიკავეს პოზიციები, რათა გურიიდან აჭარაში აჯანყებულთა გადასვლა აღეკვეთათ. 15 ნოემბრიდან 25 ნოემბრამდე კიდევ აჯანყების 10 მონაწილე შეიპყრეს. რუსებმა ვერ მოახერხეს ტყეში გასული რამდენიმე კაცის ხელში ჩაგდება, აჭარაში გადასული რამდენიმე აჯანყებული ვერც ოსმალების ხელისუფლებამ შეიპყრო.

აჯანყების ცველა კერის ლიკვიდაციისა და აჯანყების წინააღმდეგობა დღი ნაწილის შეპყრობის შემდეგ არლუთისკი რეგულარული ვარის ნაწილების დისლოკაციის ადგილებზე დაბრუნდა დაიწყო. 1841 წლის 23 ნოემბერს ქუთაისში დაბრუნდა ღონის კახაკა მე-8 პოლკის რაზმი (1 უფროსი ოფიცერი, 1 ურადნიკი, 23 კახაკი) და მე-19 საარტილერიო ბრიგადის რაზმი ზარბაზნებით; 25 ნოემბერს ქუთაისისკენ დაიძრა ერეგის კარანტინთან პოლკის ორივე ასეული მე-19 საარტილერიო ბრიგადის ზარბაზნებით და იმერეთის მილიციის ნაწილი (ქვეითები); 30 ნოემბერს ოზურგეთი დატოვა ქართველ გერანდერია პოლკის მე-2 ბატალიონმა და იმერეთის მილიციის ნაწილმა (ცხენოსნებმა). 30 ნოემბერსვე არლუთისკი ქუთაისში გაგზავნა დაპატიმრებული აჯანყების მონაწილენი (40 კაცი). 8 დეკემბერს პოლკონიკი მოესეს არლუთისკი-ილო-გორუკოვი გურიიდან ახალციხეში გაემგზავრა.

3 აჯანყების მონაწილეთა შეპყრობა.
1841 წლის ოქტომბერ-ნოემბერში

3 აჯანყების მონაწილეთა შეპყრობა.
1841 წლის ოქტომბერ-ნოემბერში

ყველა ჰატიხას ვერცავე ბავშვთა დაცვის საერთაშორისო დღეს!
 ვუსუხებ ბენიეხ ბავშვობას, ნახმატებებს მომავად ცხოვრებაში

ჰატიხის ცემით, ბახვა დოლიძე
 ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს ფრაქცია „ქართული ოცნება-შედეგების“ თავმჯდომარე

ვეროცავე ყველა ჰატიხას ბავშვთა დაცვის საერთაშორისო დღეს!
 ვუსუხებ მშვიდობას, ჯანმრთელობას, კეთილდღეობას!

ჰატიხის ცემით, მისიელ გომოტიშვილი
 „ევროპული საქართველო-შობრაობა თავისუფლებისათვის“ ოზურგეთის ორგანიზაციის თავმჯდომარე

ყველა ბავშვს, ჩვენს მომავალს ვულოცავ ბავშვთა დაცვის საერთაშორისო დღეს!

ვუსუხებ ბენიერ ბავშვობას, უღვწმინდეს, გაბრწყინებულ დამოუკიდებელ საქართველოში ცხოვრებას!
თამაზ ტუღუში,
 სოფელ ნატანების მაჟორიტარი დეპუტატი

ჩემო პატარებო! გილოცავთ ბავშვთა დაცვის საერთაშორისო დღეს. გისურვებთ გადინებამას და უღვწმინდეს სიხარულს. უფალმა დაგლოცოთ და გაბახაროთ!

ვახტანგ (ბაჩანა) ნიჟარაძე
 სოფელ ვაკუჯვარის მაჟორიტარი დეპუტატი

შპს „გზამშენი – 18“ გილოცავთ ბავშვთა დაცვის საერთაშორისო დღეს!

ბინების 3 ახალი რემონტი

მძლეოსანმა, ფეხბურთელმა, მრავალჯერ ჩემპიონმა მძლეოსნურ კრიოსში და მსოფლიოს (გინესის) მრავალჯერ რეკორს-მენმა ვილერი მასარაძემ 26 მაისს, ქ. ოზურგეთში, „ჭადრების ბაღში“ გინესის 3 ახალი რეკორდი დაამყარა.

მისი მიზანი იყო გაუმჯობესებინა თავით ფეხბურთის ბურთით ცალ ფეხზე მონაცვლეობით კეწვლის 2017 წლის 26 მაისის დამყარებული მისივე რეკორდი (1321). მან ახერხა 1505-ჯერ აკეწვლა.

თავით კალათბურთის ბურთით 5 წუთში 500-ზე ნაკლები აკეწვლა – ახერხა მან 453 აკეწვლა.

თავით კალათბურთის ბურთით 5000-ზე მეტი აკეწვლა – ახერხა მან 5508 აკეწვლა. როგორც ვილერი მასარაძემ გვითხრა, ეს რეკორდები მან მიუძღვნა მისი მეგობრისა და მეგობრის ვასუკა ვასაძის სსოფს. გინესის ახალი რეკორდების გენერალური სპონსორი იყო „NOVA“.

ორგანიზატორები: ოზურგეთის მუნიციპალიტეტი და სპორტის განვითარების ცენტრი (გელა შაფაქიძე).

სააქციო საზოგადოება „იმედი“ გილოცავთ ბავშვთა დაცვის საერთაშორისო დღეს!

საქართველოს საკლუბო ჩემპიონატი

24 მაისს ნატანების გივი წითლიძის სახელობის სპორტულ დარბაზში გაიმართა ამ სოფლის მკვიდრ აფხაზეთის ომში გმირულად დაღუპული ირაკლი (მამა) ბაქანიძის სსოფსის ტურნირი მინიფეხბურთში 2006-2007 წლებში დაბადებულ ბავშვთა შორის, რომელშიც მონაწილეობდნენ სოფელ შრომის (მწვრთნელი – სოკოა ჭკუასელი) და დაბა ნასაკირალის (მწვრთნელი – რამაზ ანთიძე) გუნდები, ასევე ქვემო ნატანების „ნარინჯი“ (მწვრთნელი თემურ ღვინტი) და ზემო ნატანების „სამღვთო“ (მწვრთნელი – ვია ტულუში).

ტურნირი გაიხსნა ამხანაგური მატჩით, რომელშიც ერთმანეთს დაუპირისპირდნენ 2008-2010 წლებში დაბადებული ბავშვებით დაკომპლექტებული ნატანებისა და ნასაკირალის გუნდები. სანასაბრძოლად ლამაზი მატჩი ფრედ 1:1 დამთავრდა. ამას მოჰყვა ნახევარფინალური მატჩები, „ნარინჯმა“ დაამარცხა ნასაკირალი, ხოლო „სამღვთომ“ მოუგო შრელ თანატოლებს.

მესამე ადგილისთვის ბრძოლაში ნასაკირალმა დაამარცხა შრომის გუნდი. ვიდრე ფინალური მატჩი დაიწყებოდა სპორტულ დარბაზში მოსულმა მრავალრიცხოვანმა გულშემატკვარებმა იხილა ნატანებელი ვეტერანი ფეხბურთელების საჩვენებელი მატჩი, რომელმაც ძალზე მხიარულ და მეგობრულ ვითარებაში ჩააარა. როგორც მოსალოდნელი იყო,

ფინალური მატჩი თანასოფლელებს შორის, ძალზე დაძაბული აღმოჩნდა. უმეტესად ბრძოლაში „სამღვთომ“ შეძლო მინიმალური ანგარიშით მოგება, 3:2 ასე დამთავრდა ეს საინტერესო მატჩი და ტურნირის გამარჯვებული „სამღვთო“ გახდა.

პირველ, მეორე და მესამე ადგილზე გასულ გუნდებს გადაეცათ თასები, დიპლომები და შესაბამისი ხარისხის მედლები, ხოლო მეოთხე ადგილზე გასულ შრომის გუნდს – თასი და დიპლომები.

ტურნირის სუკეფესო ბობარდირი 5 გატანული გოლით გახდა გუგა ნათიძე („სამღვთო“).

ტურნირმა წარმოაჩინა პრესექტული, იმედის მომცემი ნორჩი ფეხბურთელები: ნასაკირალიდან – ანრი ანთიძე, ზაზა ირემაძე, ანზორ ფუტკარაძე; შრომიდან – ლევან ბილქვაძე, გიორგი აკოფიანი, ლუკა ფუტკარაძე; ნატანებდან – დათო აკობიძე, სოსო ცენტრაძე, ლუკა პაატას ძე მიმინოშვილი, გოგა და გუგა ნათიძეები, ალექო ცერცვაძე, შოთა თარხნიშვილი.

პირველ და მეორე ადგილებზე გასული გუნდები 5-5 ცალი საფეხბურთო ბუცი და სასაჩუქრე გივი წითლიძის შვილიშვილმა, ბატონმა აკაკი წითლიძემ.

ტურნირი ჩატარდა მაღალ სპორტულ დონეზე, ყოველგვარი ექსცესების გარეშე, ყველა მატჩზე დარბაზი სავსე იყო გულშემატკვრელებით.

გაწეული დახმარებისა და გვერდში დგომისათვის ტურნირის ორგანიზატორები დიდ მადლობას უხვდით ბატონებს: აკაკი წითლიძეს, გელა შაფაქიძეს, ზურაბ დოლიძეს, გოჩა კრასოტკინს, გოგა მასარაძეს, თამარ არიშიძეს, ნაირა კვაჭაძეს, ნატო ნიკოლაიშვილს, ილია ნიკოლაიშვილს, ვახტანგ და ვასიკო გობრონიძეებს, აძირან ბაქანიძეს, თამაზ ტულუშს, ლამაზ ბილქვაძეს, ლავრო კოსტავას, დათო არიბელიძეს, დათო ღვინტიშვილს, პაატა მიმინოშვილს და, რა თქმა უნდა, ბავშვთა მშობლებს.

ასევე მადლობა ღამა ფირცხალიაშვილს, რომელმაც ნორჩ ფეხბურთელებს გადასაცემი ლეტი (ე. წ. „ნაილსკები“) აჩუქა.

ირაკლი (მამა) ბაქანიძის სსოფსის ტურნირი ამიერიდან ყოველი წლის მისიში გაიმართება.

ირაკლი (მამა) ბაქანიძე დაიბადა სოფელ ნატანებში 1972 წლის 13 მარტს. 1989 წელს დაამთავრა ნატანების №2 საშუალო სკოლა და სწავლა განაგრძო ლაითურის ჩაის ტექნიკუმში, საიდანაც 1992 წლის მისიში გაიწვიეს სამხედრო საჯაროებელი სამსახურში. 1992 წლის 29 ნოემბერს 20 წლის ირაკლი გმირულად დაიღუპა ოჩაჩირის რაიონის სოფელ კოჩარას განთავსულების დროს.

მზე, ღრუბელი +17+29	მზირა წვიმა, +17+26	მზე, ღრუბელი +18+27	მზე, ღრუბელი +18+30	მზე, ღრუბელი +16+24	მლ-ჭამი +16+25	მლ-ჭამი +16+26
3 ივნისი სამშაბათი	4 ივნისი სამშაბათი	5 ივნისი ოთხშაბათი	6 ივნისი ხუთშაბათი	7 ივნისი პარასკევი	8 ივნისი შაბათი	9 ივნისი კვირა